

Izhaja dnevno
vsaki
Torek
Sredo
Četrtek
in
Petek.

Issued Daily
every
Tuesday
Wednesday
Thursday
and
Friday.

GLASILO SLOVENSKEGA KATOLIŠKEGA DELAVSTVA V AMERIKI IN URADNO GLASILO SLOVENSKE PODP. DR. SV. MOHORJA V CHICAGO.

ŠTEV. (No.) 41.

CHICAGO, ILL., SREDA, 12. MARCA — WEDNESDAY, MARCH, 12, 1924.

LETO (Vol.) X.

Zasluzen mož umrl.

KRATEK OPIS NAJBOLJ DELAVNEGA ČEŠKEGA DUHOVNIKA BENEDIKTINSKEGA OPATA RT. REV. JANEZA NAPOMUKA JAEGRA O. S. B.

Minuli teden položili smo k večnemu počitku v opatiji čeških benediktinov na opatijskem pokopališču v Lisle (Lajl) blizu Chicaga prvega opata in ustanovitelja te opatije, Rt. Rev. Janeza Napomuka Jaegra, O. S. B. Umril je v starosti 80 let. Rojen je bil na Češkem v slavni Kutni gori. V Ameriko je prišel, ko je bil še-le devet let star in sicer v New York, kjer je obiskoval farno šolo pri Redemptoristih na tretji ulici, kjer je tudi veliko slovenskih otrok že obiskovalo farno šolo. Bil je izvrsten igralec na gosli in se je najprej posvetil tej umetnosti in igral po gledališčih. Toda ni se mu dopadlo to življenje. Srce ga je gnalo drugam. Ko je bil 21 let star je pustil svet in šel k Beneditinom v Beaty, Pa. v opatiji sv. Vincenca, kjer je skonal svoje šole in potem stopil v red. Bil je dalje časa župnik in misijonar po raznih slovanskih naselbinah v okolici Pittsburga in Beaty. Slednjič je bil župnik češke župnije v Pittsburgu, kjer je pa ostal le malo časa. Slednjič so ga poslali sem v Chicogo, da je tu organiziral češko največjo naselbino v Ameriki.

Tu so bile tedaj žalostne razmere. Češki brezverci so dobili popolno kontrolo nad češkim nesrečnim narodom. Širile so se med njimi organizacije, kakor znana "Čespes" ali C. S. P. S. to je prostozi-darska organizacija. Vse časopise je bilo popolnoma v rokah verskih nasprotnikov. Češki duhovniki so videli in spoznali, da osamljeni po svojih župnijah, nikdar ne bodo kos premočnemu sovražniku. Tu treba velikih finančnih žrtev, tu treba veliko oseb, ki bi delale zastonj, ki bi žrtvovali čas in svoje zmožnosti in svoj denar v ta namen. Poleg tega so spoznali, da se kot posamezni župniki ne morejo izpostavljati satanskim napadom nasprotnikov, ki znajo svoje napadalce obrekovati in pobijati, da oslabe ali uničijo njihov vpliv pri ljudstvu, da bi boj proti njih razdiralnemu delu ne imel uspeha, da bi jih ljudstvo ne poslušalo in ne obrnilo svojim pohujševalcem hrbita. Župnik kot tak je kolikor toliko odvisen od svojega ljudstva. Njegovo delovanje v fari je veliko odvisno od priljubljenosti in spoštovanja, katerega uživa od javnega mnenja do njega v župniji. Ako trpi ta, trpi celo njegovo delovanje. Zato je jako težko posameznemu duhovniku se izpostavljati tem napadom in tem bojem.

Zato so češki duhovniki sami prosili nadškofa, da je poklical v škofijo redovnike, ki bi naj prevzeli to delo. Njim je to lažje. Njih je navadno več skupaj. Ako bijejo nasprotniki po enem, so še drugi tukaj, katere-ti napadi ne zadenejo. Tako je v župniji drug duhovnik, ako župnika vbljuje vpliv in tako župnika ne trpi. Da bi to delo omogo-

čil benediktinom odpovedal se je prostovoljno župnik, svetni duhovnik pri sv. Prokopu svoji župniji, največji tedanji češki župniji v Chicogo, zato, da so benediktini lahko tako krepko zastavili svoje delo. In res. Takoj je opat ustanovil svojo lastno tiskarno, sedanjo Bohemian American Press. Ustanovil je en dnevnik in štiri druge češke katoliške liste. Iz Češke je dobil več navdušenih svojih sbratov, med njimi sedanjega opata Rt. Rev. Kohlbeka, ki je po rodu češki Nemeec, vendar je znal češčino popolnoma, da je prevzel vodstvo in uredništvo.

Hud boj je nastal takoj ko so prišli benediktini v Chicogo. Nasprotniki katoliškega imena in cerkve so zadrževali, kakor so zadrževali med nami Slovenci, ko so franciskani nastopili med nami. Njih služaj je jako podoben temu. Kakor nam je opat sam pripovedoval našli so se tudi med katoliškimi Čehi nekateri, ki so nastopili proti benediktinom. Pripovedoval nam je večkrat, kako težke in grenke ure so imeli prva leta. Da, prišlo je tako daleč, da je prišla njih tiskarna popolnoma na konec. Vendar navdušeni katoliki so videli strašno gorje za cel narod, ako bi pustili tiskarno propasti. Zato so se združili pod vodstvom slovečega češkega zdravnika Dr. Lovrenca, znane tudi med Chicaškimi Slovenci, in finančno podprli tiskarno, da so jo ohranili in rešili. Danes je tiskarna največje podjetje svoje vrste in izvrstno stoji. Vsi katoliški Čehi so v tem edini, da je vse, kar se je med Čehi v Ameriki rešilo glede katoliške cerkve, zasluga edino čeških benediktinov in njih tiskarne. Gorje bi bilo za Čehe, ko bi jih ne bilo. Imajo svoje stre, imajo svojo gimnazijo in svoje bogoslovje, imajo svoj sirotišnico in še več drugih organizacij in dobredelnih zavodov, vse sad dela benediktinov.

Toda da se je vse to doseglo, je vzelo 40 let težkega dela in velikanskih žrtev, velikega preganjanja. Človek je strmel ko je častiti starček pripovedoval o vsem tem preganjanju, o vseh mahinacijah proti njim. Toženi so bili povsodi, da celo v Rimu, vse se je poskušilo, da bi zlasti opata Jaegra in njegovo desno roko sedanjega opata Rt. Rev. Kohlbeka uničilo. Vendar vse se je premagalo in vse doseglo. Krepka volja in nezlomni pogum voditelja opata je bila krepka pečina, ob katero so se vsi ti valovi zastonj butali.

Sedaj je ta mož mrtev. Položili so ga v hladno zemljo, da se odpočije od vseh teh neštevilnih žrtev in truda. Njegovo delo bo pa ostalo in prinašalo še nadalje stoteren blagoslov za tisoče in tisoče katoliških Čehov.

Opat Jaeger je bil tudi velik dobrotnik in podpornik

RAZNE VESTI.

— Državnikom v Washingtonu dela še vedno velike preglavice oljni škandal. Celo prezidenta Coolidge zapletajo v nečedno oljno afero. Preiskave se nadaljujejo in tisti, ki jih vodijo prerokujejo nove senzacionalne stvari.

— Pododbor za resolucije in predloge v kongresu je na delu, da izdela novo nadomestivo predlogo za vojaški bonus, ki bo vseboval nekaj gotovine in zavarovalniške ponudbe v ta namen.

— Francoski kabinet v Parizu je v velikih skrbeh radi rapidnega padanja francoskega franka. Prezident republike Millerand in premier Poincare sta sklicala pariške bankirje na važno posvetovanje. Sklenili so prenehati s kupčevanjem v tujini in država bo prevzela monopol tobaka, vzgalic in drugih profitosnih predmetov.

— V New Yorku so prejeli poročilo, da se je parnik Obernai, ki je klical zadnjo soboto na pomoč potopil. Švedski parnik Kungsholm je rešil posadko obstoječo iz 17 mož. Parnik Obernai je bil starega tipa in lesen.

— V Pomptonu, N. J. se je večeraj zaletel zrakoplov v hišo William Hopperja in jo precej poškodoval. Pilot in neki vojaški major, ki sta se vozila v zrakoplovu sta ušla večjim noškodbam.

— V Syracuse, N. Y. je izbruhnil na polučni kari ogenj in povzročil veliko paniko med potniki. Nekaj jih je v toliko šipe in poskakalo iz kabre. Pri tem se jih je nekaj obrezalo in nekaj opeklo od ognja.

— Iz Miami, Fla. poročajo, da se je odpeljal na parniku znani W. J. Bryan na Kubo. Imenovan je za častnega naravnika neke trgovske komisije, ki gre preiskavati razne trgovske vprašanja na Kubo.

— Iz Hondurasu prihajajo poročila, da so uporniki v veliki premoči. Vladnim četam gre na večih krajih huda. V mestu Tela prvi poročilo so revolucionarne čete obstrlevalje poslonje, v kateri se nahaja ameriški konzulat. Washingtonska vlada je ba je ob tem obveščena.

— V Pporia, Ill. so večeraj žganjarski tatovi ustrelili stražarja od U. S. Industrial Alcohol Plant. Predno so udrili v izdelovalnico so porezali vse telefonske zveze. Če so odnesli kaj plena poročilo ne omenja.

Chicaških Slovencev. Ko so bile težave pri sv. Stefanu, ko ni bilo duhovnika se je vsikdar za nje zavzel in jim poslal kakega svojih patrov, da je začasno oskrboval župnijo, da ni zaspala. Ko so jo ustanovili, je dal prostor za prve slovenske službe božje svojo šolsko dvorano na Allport St. On je bil tudi, ki je položil prvi ogelni kamen za sedanjo cerkev sv. Stefana. Zato smo Slovenci tudi hvaležni temu možu in gredo naše molitve za njim. Naj mu bo Bog plačnik, kar je storil za nas.

Naj v miru počiva!

JUGOSLAVIJA PRIPRAVLJENA, DA INVADIRA BOLGARIJO.

Črni oblaki se dvigajo nad Balkanom. — Bolgarski vodja komitašev grozi z vojno.

Sofija. — Balkan se zopet nahaja pod velikim vulkanom, iz katerega zna izbruhniti vsaki trenutek. Macedonsko vprašanje ne bo nikdar rešeno mirnim potom, tega prepričanja so vsi državniki v Belgradu in Sofiji. Vodja bolgarskih komitašev, ki tvorijo močno stranko v Bolgariji je izjavil, da bo okupiral s svojimi četami Macedonijo, ki jo je Bolgariji vzela Srbija, kakor hitro se vreme toliko zboljša, da bo možno premikati topove in drugi material.

Poročevalec chicaške Tribune pravi, da je sedanji položaj med Bolgarijo in Srbijo precej podoben slučaju med Združenimi državami in Mehiko leta 1916. ko je bandit Villa prisilil Združene države, da so poslane ekspedicijo v Mehiko. Tako vlogo igra sedaj v Bolgariji Aleksandrof napram Srbiji. Komitaši bodo toliko časa nadlegovali srbske državljane ob meji, da bo Srbija primorana poseči po orožju in invadirati Bolgarijo. Bolgarska vlada je pred kratkim obljubila belgrajski vladi, da bo razorožila komitaše in Aleksandrofa zaprla. Toda do danes se ji tega še ni posrečilo. Komitaši se skrivajo po gorovju in imajo med ljudstvom mnogo prijateljev in opore.

Drugi pa zopet trdijo, da so to srbske izmišljotine, s katerimi hoče Srbija pridobiti svetovno mnenje proti Bolgariji, katero namerava v bližnji bodočnosti napasti in ji odvzeti gotovi del teritorija.

Dolži se tudi Italijo, da ima svoje prste vmes. Komitaše baje podpira z municijo in orožjem.

20 premogarjev najdenih v nesrečnem rudniku.

Castle Gate, Utah. — Po zadnjih poročilih so našli do sedaj okrog 20 trupel ponesrečenih premogarjev v Utah Fuel majni šte. 2. Trupla so vsa obžgana in več jih ni mogoče indentificirati kdo bi bili. Po sodbi najdenih premogarjev je najbrže zadela enaka usoda vse zasute rudarje, ako je plin udaril v notranje rove, kar najbrže bo.

Včeraj je prišlo na lice mesta še več reševalcev, ki bodo pomagali iskati nesrečne premogarje.

Nesreča se je pripetila ne v petek popoldne ampak v soboto jutro nekako ob 8:15 uri zjutraj. Premogokop je zasut mnogo bolj, kakor se je domnevalo to sprva. Vzelo bo precej časa, da bodo odkopali vse hodnike in dobili iz premogokopa ponesrečene rudarje.

— Največ boš storil za svojo vero, ako razširjaš katoliški tisk.

Pismo iz Slovenije.

ČUDNA RADIČEVA POLITIKA. — NJEGOVA TAKTIKA VEČ ŠKODI KOT KORISTI. (Poroča Dr. Fr. T.)

Odkar sta Pašič in Ninčič v Rimu podpisala sporazum med Jugoslavijo in Italijo, nam skoro slednji dan prinese kako novo presenečenje. Danes je zopet na dnevnem redu "hrvaško vprašanje" in snovanje močnega opozicijskega bloka. Da bodo cenjeni bralci "Edinosti" oboje lažje umevali in presojali, moram poseči nekoliko nazaj.

Po polomu bivše Avstrije — koncem meseca oktobra l. 1918. — so nastale na ozemlju Hrvatov in Slovencev takozvane "narodne vlade", katerih najvišja inštanca je bilo "Narodno veče" v Zagrebu. V tej vladi so bili takratni slovenski in hrvaški poslanci. Tako je skoro čez noč nastala prva naša samostojna narodna država, katera je obsegala tiste Slovence, Hrvatov in Srbe, ki so bili dotlej pod Avstro-Ogrsko. Toda vlado in državo smo imeli samo en dober mesec. Po posvetovanju Hrvatov in Slovencev so izvolili v Zagrebu poseben odbor pod predsedstvom Svetozarja Pribičevića, ki je dne 2. decembra 1918. odšel v Belgrad, da ujedini in uredi novo nastalo državo — Jugoslavijo. Sedanji vladar, takratni regent, Aleksander je sklep "Narodnega Veča" sprejel in s posebno listino potrdil. In tako se je s Srbijo združila Slovenija, Hrvaška, Dalmacija, Bosna in Hercegovina. V Belgradu so precej nato sestavili novo vlado, v kateri so bili zastopani Slovenci in Hrvatje.

V novi državi in v novi vladi so se pa kmalu pokazala razna nasprotstva, ki so bila v prvih mesecih narodnega ujedinenja vtihihla. Ko so Hrvatje in Slovenci uvideli, da se mora v Jugoslaviji vladati samo tako, kakor to hočejo Srbi, to se pravi: "porodica belgrajskih mogotcev," so osnovali zoper srbsko nadvlado prvi "Hrvatski blok," drugi "opozicijo." Na čelu hrvaškega bloka je od početka do danes zagrebški knjigotržec Stjepan Radič. Ko je ta mož spoznal belgrajsko korupcijo, je s svojimi pristaši zapustil narodno skupščino in Belgrad in postal od tedaj vodilna oseba v boju za federacijo in hrvaško kmečko republiko. Na Hrvaškem se je ljudstvo in izobraženstvo oklenilo Radiča in se pridružilo njegovi stranki. Zato je dobila Radičeva stranka pri predzadnjih volitvah 50, lansko leto pa že 70 poslancev. Vendar pa ni to lepo število poslancev nič vplivalo na vlado v Belgradu, ker so "Radičevci" ostali doma in niso posegli v dejansko opozicijo. Zato se še vedno čuli glasovi, da je bila velika napaka, ker ni odšel Radič ne s petdesetimi ne s sedemdesetimi poslanci v parlament. Ako bi se bil pridružil Radič dejanski opoziciji, bi ne bila mogla tako samopašno vladati ne radikalski—demokratska, ne

sedanja samo radikalna vlada, ker bi bila opozicija močnejša in bi tako imela lažje delo.

Zato pa je neposredno po rimskem sporazumu kakor strela z jasnega neba udarila med svet vest, da "Radičevci" končno vendarle odrinejo v Belgrad. In res sta dospela tja v prvi polovici februarja strankin podpredsednik dr. Maček in tajnik dr. Krnjevič. Prihod teh dveh mož je dal domačim in tujim listom povod za najrazličnejša ugibanja in tolmačenja. Dunajska "Politika" je dne 8. februarja poročala: "Radič je rekel našemu dopisniku, da je iz zanesljivega vira izvedel, da sta Pašič in Mussolini sklenila tajno pogodbo, ki je naperjena proti Hrvaški, tajna pogodba namerava zagotoviti Pašiču samovlado. Ozemlje Hrvaške in Slovenije se bi imelo nekoliko okrniti. Italija pa naj bi dobila več, kakor ji obljublja londonski dogovor. Zato sta odšla hrvaška odposlanca v Belgrad, da zlomita Pašičevo vlado in da nove volitve ustvarijo take razmere, ki bi pripravile pot jugoslovanski uniji." Vendar se zdi, da so taka in podobna ugibanja še prezgodnja. Res je, da sta Radičeva odposlanca prinesla v Belgrad 50 poverljivih Radičevih poslancev, toda prav tako je res, da teh poverilnic nista oddala, ampak sta jih zopet nazaj v Zagreb odnesla. In tako ni do danes še eden Radičev poslanec zaprišežen, zato tudi "Radičevci" ne bodo mogli priti v Belgrad k glasovanju proti sporazumu z Italijo. Z druge strani se pa zatrjuje, da je s tem uradno javljeno, da je prihod Radičevih odposlancev v narodno skupščino od-

(Dalje na 3. strani.)

DENARNE POŠILJATVE

V JUGOSLAVIJO, ITALIJO, AVSTRIJO

Naša banka ima svoje lastne svane s pošte in zanesljivimi bankami v starem krogu in naše pošiljave so dostavljene prajemljeno na dom ali na zadnje pošte točne in brez vsakega odbita.

Naše cene za pošiljke v dinarjih in lirah so bile večeraj sledeče:

Skupno s pošiljnic:	
500 — Din.	\$ 6.90
1,000 — Din.	\$ 13.45
2,500 — Din.	\$ 33.50
5,000 — Din.	\$ 66.50
10,000 — Din.	\$ 132.00
Lirski del:	
100 — Lir.	\$ 5.10
200 — Lir.	\$ 9.85
500 — Lir.	\$ 23.75
1,000 — Lir.	\$ 46.25

Pri pošiljtvah nad 10,000 Din. in nad 2,000 Lir poseben popust.

Ker so cene denarjev četokrat menjši, se stikati decela nepriljubljeno, je absolutno nemogoče dobiti cene vnapij. Zato pošiljke naključje po cenah onega dne, 1 ml srednjema denar.

DOLARJE POŠILJAMO NI TUDI V J. SLOVAVIJO IN SICKR PO POSTI KAKOŠ TUDI BRZJOJAVNO.

Vse pošiljave naslovite na — SLOVENSKEGA BANKO

ZAKRAJSEK & CESARK

79 — 8th AVENUE, NEW YORK CITY.

EDINOST

(UNITY)

Izhaja vsaki torek, sredo, četrtek in soboto. — Issued every Tuesday, Wednesday, Thursday and Saturday.

Published by:

Edinost Publishing Company

1849 — West 22nd Street, Chicago, Ill. Telephone: Canal 0098.

Cene oglasom na zahtevo. Advertising rates on application.

NAROČNINA:	Za Zedinjene države za celo leto\$4.00
"	Za Zedinjene države za pol leta\$2.00
"	Za Chicago, Kanado in Evropo za celo leto\$4.75
"	Za Chicago, Kanado in Evropo za pol leta\$2.50
SUBSCRIPTION:	For United States per year\$4.00
"	For United States per half year\$2.00
"	For Chicago, Canada and Europe per year\$4.75
"	For Chicago, Canada and Europe per half year\$2.50

Dopisi važnega pomena, ki se jih hoče imeti priobčene v gotovi številki, morajo biti doposlani na uredništvo pravočasno in morejo biti prejeti vsaj dan in pol pred dnevom, ko izide list. Na dopise brez podpisa se ne ozira.

Kadar se preselite sporočite nam takoj vaš NOVI naslov in poleg tega tudi vaš STARI naslov. S tem prihranite nam mnogo dela.

Entered as second class matter October 11th 1919, at Post Office at Chicago, Ill., under the act of March 3rd 1879.

Kjer gospodari socializem . . .

Ko je naš državni tajnik Hughes obdolžil sovjetsko vlado pred kratkim, da je vodila tajno anarhistično propagando v Ameriki, je kar završalo po raznih radikalnih flikah, kar je bilo naravno znamenje, da je tajnik Hughes zadel v živo. Tudi lawndalska Prosveta se je spoddikavala ob Hughesa ob tej priliki in seveda s svojimi širokimi ustmi zagovarjala boljševice. Da bomo pa te boljševice, katere je Prosveta v tem slučaju zagovarjala spoznali je dobro, da se prepričamo kdo so. Pokličimo na pričo nekdanjo največjo zagovornico socializma Emma Goldman, ki je kar gorela za socialistične gradove v oblakih, dokler ni sama skusila na lastni koži kaj je socializem v praksi.

Emma Goldman je bila deportirana iz Amerike meseca decembra 1919. v Rusijo. Z smehljajočim obrazom je zapustila ameriško obalo misleč, da gre v socialistična nebesa. Takrat je tedaj še rdeči Emmi ameriški beli kruhek in ameriška pečenka razsajala po želodcu. Vsa navdušena je stopila na rusko zemljo in skoro bi jo bila poljubila kot odrešeno zemljo. Ko je bila dve leti v tej "odrešeni" socialistični državi je bila imenovana Emma Goldman popolnoma druga žena. In zakaj? Zato pravi Emma, ker socialistične dobrine, ki jih navajajo socialisti so samo na papirju in na širokih ustah socialistov. (Hej, oča Zavertnik! Kaj pravi k temu?)

Dalje pripoveduje Emma, kako je bila sprejeta v svobodni socialistični državi. Poslušajte: kaj pravi:

"Kakor hitro smo deportiranci prišli v Petrograd, smo bili vsi postavljeni pod vojaško stražo. To je bila prva šola, ki so jo nam dali boljševice. Petrograd je bil tedaj strašni kraj. Ljudje so hodili po ulicah kakor živi okostnjaki. Shujšani in premrzli možje, žene in otroci, so bili od oblasti bičani kar na javnih prostorih, ker so se drznili iskati živčeva ali lesa za kurivo. To kruto postopanje boljševikov je moralo ganiti najbolj zakrknjeno srce.

"Ko sem hodila po glavnih ulicah Petrograda neko nedeljo, sem naletela na skupino žensk, ki so se stiskale skupaj, da so se na ta način grele. Okoli njih pa je stala vojaška straža, ki je nespodobno govorila in kvantala. Te žene so se prodajale za funt kruha, kos mila, ali čokolado. Kako strašno življenje!"

Dalje omenja Emma Goldman o ruski svobodni govora in tiska sledeče: "Neki boljševiški komisar po imenu Zorin mi je dejal, ko sva se pogovarjala o svobodni govora sledeče: "Svoboda govora je buržoazijska supersticija. Med revolucijo ne sme biti svoboda govora." (In vendar naši socialisti vedno odpirajo usta na Lawndale, kaka velikanska svoboda vlada v Rusiji!)

Dalje pravi Emma: "V Moskvi sem srečala ameriškega komunisto Jack Reada. Povedal mi je, da cela Rusija je ena sama vojašnica. Vladni špijoni na vseh vogalih in birokracija bolj avtokratična, kakor v katerikoli drugi državi.

"Ko sem z nekom govorila, sva prišla na pogovor o volitvah. Pritem je vzkliknil: "Volitve! Take stvari kot so volitve ni v Rusiji. Nismo jih še imeli odkar nas vladajo boljševice. Volitve imajo samo boljševiški komisarji, kadar obsodijo kakega njim nevarnega človeka v smrt. Tedaj volijo in to samo komunisti. Ha, volitve ja, tega mi ne poznamo!"

"Z Leninom sem govorila nekoč," pravi Emma "in prvo kar me je vprašal je bilo: "Kdaj imamo za pričakovati socialno revolucijo v Ameriki? Lenin je zgedel bolj Azijec kot Evropejec. Na obrazu se mu je videlo, da je mož poln zvijač in zahrbtnosti. Bil je sicer priliznjen a iz notranjosti mu je sikala zahrbtnost."

Tako sliko torej podaja Emma Goldamn o socialistični državi, ki je v Rusiji sama bila, videla vse na lastne oči in se sama prepričala o vsem. Ako bi Emma

bila katoličanka, ali pa recimo, kakega drugega prepričanja bi njeno izvajanje ne bilo toliko značilno. A ker je bila ona sama vnetá socialistinja je pa to tako značilno, da bolje biti ne more.

Obenem je pa tudi dokaz, da se državni tajnik Hughes ni izmislil, ko je dejal, da je sovjetska vlada vodila anarhistično propagando v svrhu revolucije v Ameriki. Lenin se je Emmi Goldman sam izdal, ko jo je vprašal, kdaj se pričakuje socialne revolucije v Ameriki. S tem pa je Emma Goldman automatično postavila vse radikalne flike v Ameriki med temi tudi Prosveto na laž, ker so poročale, da ni res, kar je izjavil državni tajnik Hughes o sovjetski Rusiji in njeni anarhistični propagandi v Ameriki.

Razmere, kakoršne je opisala Emma Goldman so pa mogoče samo tam, kjer vlada socializem . . .

Rock Springs, Wyo.

Ker se nobeden ne oglasi v našem listu iz tega mesta, sem se jaz namenil poročati nekaj novic. Zimo imamo povoljno, ker je le malo snega in mraza tudi ni. Že mnogo let ne pomnimo, da bi imeli tako zimo, kakor letos, ako le ne pride še ta hujša, ker čas je še. Marec in april sta še zapeljiva meseca posebno v Wyomingu. Predpustni čas je tudi minul. Zenitovanj ni bilo prav nič med Slovenci. Kar je pa nas ta starih pečlarjev smo pa vsi do zadnjega ostali zvesti naši dični pečlarski organizaciji.

Delavske razmere so bolj slabe, ker premogokopi obratujejo komaj polovico časa, včasih samo dva dni v tednu. Več premogokopov so tudi zaprli in je veliko ljudi brez dela. Torej ne svetujem premogarjem sem hoditi za delom, ker se ga ne dobi.

V tukajšnjem rovu se je smrtno ponesrečil Valentin Potočnik Jr. Utrgala se je plast premoga nanj in ga podsula. Zlomilo mu je vrat in tako na mestu pretrgala nit življenja v starosti 20 let. Iz stare domovine je prišel pred tremi leti iz Škofje Loke. Tukaj zapuščá žalujoče stariše in 4 sestre.

Velika udeležba njegovega pogreba je pokazala, da je bil rajni Valentin veselega značaja in spoštovan med tukajšnjim narodom. Pokopan je bil po katoliškem obredu. Celi družini izrekamo naše sožalje. Pokojniku pa sveti večna luč in naj v miru počiva!

Imeli smo tudi veselico 16. februarja v korist slovenske cerkve sv. Cirila in Metoda v Slovenskem domu. Vsa čast tukajšnjemu duhovniku Fathru Anton Schifferju za njih trud, kakor tudi vsem igralcem, ki so tako dobro izvršili svoje vloge na odru. Čast tudi pevovodju Mr. Franku Plemelu in pevcem, ki so po igri zapeli par narodnih. pesmi. Posebno Joe Šušterju, Jr. se je nastop dobro obnesel, ko je zapel: "da kdor tega ne trpi, naj za pečjo doma sedi . . ." Joe je star komaj 18 let in se je tukaj izšolal pa vseeno mu tudi slovenščina ne zaostaja. Tako je prav. Manjkalo tudi ni prigrizkov, torej kdor je čutil praznino v želodcu je imel priliko se okrepčati. Kdor pa je bil žejen, se je imel priliko potolažiti grlo z dobro tekočino. Zabava je bila za vse prav izvrstna. Ples se je nehal nekako ob tretji uri polnoči. Torej vsem tistim, kateri so kaj pripomogli pri veselici na eden ali drugi način. Vsem lepa hvala in na svidenje zopet na kaki veselici. S pozdravom.

Eden izmed ta navzočih.

Detroit, Mich.

Centjeni urednik: — Priobčite mojih par vrstic. Tukaj je precej velika slovenska naselbina. Ali žalibog jako mrzla proti katoliški veri ali cerkvi. Ali ni to žalostno opisati

vati za naše Slovence in Hrvatate.

V šte. 21. Edinosti sem videl dopis iz Detroita, kateri me je zelo iznenadil, da se še kdo zanima za našo stvar v naši naselbini. Prosim omenjenega, ako bi bilo mogoče ustanoviti katoliško društvo, kar bi bilo zelo potrebno za to naselbino. Prosim oglašite se Slovenci v tem listu, če je vas še kaj več enakega mišljenja, da se spoznamo. Jaz mislim, da bi že šlo, ako tudi bi bil začetek malo težak. Potrudimo se, dokler ni prepozno. Oživimo našo naselbino v katoliškem duhu. Kajti to je potreba za našo mladino, ki nam ostaja brez pravega verskega poduka. Upam, da se bo kdo bolj zmožen kakor jaz oglašil in se za stvar zavzel, kajti prav potreba je, da začnemo nekaj misliti o tem.

A. R.

Waukegan, N. Chicago, Ill.

Gospod urednik! — Gotovo nam dovolite, da sporočimo nekoliko o veselici in maškarakadi, katero je priredil Slov. Dramatičen Klub zadnjo nedeljo zvečer v Mr. Svetetovi dvorani. V resnici se mora častitati Slov. Dramatičnemu klubu k tako lepem moralnem in finančnem vspehu. Zares bilo je nekaj lepega, nekaj krasnega. Občinstvo se ni moglo dovolj načuditi elegantnosti in dostojnosti mask. Si li more kateri (a) Slovenec (ka) misliti in želeti boljše ali lepše maske, kakor so jo predstavljale tri Slovenke. Slika je bila sledeča: Tri mladenke, oblečene v krasno Slovensko narodno nošo, ter nrepasane z Ameriško trobojnico, so predstavljale K. S. K. Jednoto. Srednja, je predstavljala Mater K. S. K. J. Leva ženska enakopravnost in desna Mladinski oddetek. Mater K. S. K. J. je nosila v desnici veliko srce z napisom: "Vsi Slovenci z Združenih držav pristopite pod naše okrilje, sedaj ob tridesetletnici K. S. K. J. Dragi prijatelj! Si li morja misliti in želeti lepše in dovolj pomembnejše maske? Da vsak (a) zaveden (a) Slovenec (ka) je, in mora biti član (ca) K. S. K. J. Ako ni njen član (ica) tudi ni zaveden (a) Slovenec (ka). Gotovo se vam ni treba čuditi, da Vam povem, da so dobile prvo nagrado. Kakor je bilo velikodušno njihovo srce za K. S. K. J. ravno tako je bilo tudi do Slov. Dramatičnega kluba, te tri velikodušne Slovenke so bile: Mrs. Margaret Repp, Miss Pauline and Mary Treven. Čast njim! V imenu Slov. Dramatičnega kluba sprejmite najpristrnejšo zahvalo. Drugo nagrado so dobili: Turški sultan njegov harem (žene). To skupino so predstavljali: Sultan: Mrs. Lucy Slobodnik, njegove žene: Mrs. Róse Svete, Mrs. Frances Ogrin, Mrs. Helen Drašler in Miss Mary Varšek. Tudi te so

v svoji velikodušnosti darovale nagrado nazaj. Tretjo nagrado je dobil Indijanski poglavar: Mr. Jerry Remžgar. Četrto nagrado je zaslužil Rajbenčan s svojo suho robo: Mr. John Grčar. Po peto nagrado je splezal Dimnikar: Mr. John Repp. Šesto nagrado so dobile Španjolke: Miss Mary Repp in Miss Frances Opeka. Sedmo nagrado so dobili skupina pet po številu Zamorci in postopači. Tu se je mala pomota naredila, ker so bili na oder poklicani le Zamorci. Nagrada je bila določena celi skupini, zato naj nam prizadeti oprostijo, ker ta pomota se ni namenoma storila. V ti skupini so bili Čičaški fantje. Osmo nagrado so dobili Morski roparji: Mr. John Hladnik in Mr. Fr. Repp. Deveto nagrado so dobili, Marinarji: Miss Mary Svete in Miss Jennie Gregurka. Deset nagrado je dobila "Komarjeva Špela." Mis. Anna Repp. Komarjeva Špela je dobila dolgo zaželjenega moža za nagrado. Enajsto nagrado je dobil Vila: Mr. Louis Zalar. Žal da ni bilo več nagrad na razpolago, kajti bi jo je še veliko, veliko mask, ki so bile opravilene do nagrade, a ker jih sodniki niso imeli, jih tudi niso mogli izročiti, zatoraj naj nam vsi oprostijo. V prihodnje bomo pa več nagrad določili.

V imenu Slovenskega Dramatičnega kluba se vam pripravljeni odbor najpristrnejše zahvaljuje vsem, ki ste se udeležili naše prireditve. Ta vaš poset daje Slov. Dramatičnemu klubu novih moči, novega poguma, da gre naprej v blagor in korist dramatične in združenih katoliških društev.

Hvala vsem! Odbor.

Sheboygan, Wis.

V slovenski cerkvi sta se poročila 1. marca rojak Mr. Anton Ribič iz Trebelnega na Dolenjskem z Miss Josephina Benikar iz Trnovega na Notranjskem. Želimo jima, obilo sreče, v novem stanu.

Pred zadnjo nedeljo smo imeli v cerkveni dvorani predstavo šolskih otrok. Kako se naši rojaki zanimajo za cerkev in kako jih veselijo domače in slovenske igre, je lahko razvidno, ker je bilo čez dve sto dolarjev čistega dobička.

Pred kratkim je prišla iz stare domovine, rojakinja Marija Urbas, mati od Mrs. Michael Progar. Kakor sem slišal se jim dopade v novi domovini.

Pri družini Mr. Johan Udovič zastopniku lista Edinosti, se je oglasila gospa štoklja in jim pustila sinčka. Mali sinček, pa se ni dolgo veselil življenja, ker je takoj po prejemu sv. krsta umrl. Starišem naše sožalje, malemu pa večno veselje v nebesih.

Zadnji teden je bila operirana na vratu soproga od Mr. Frank Saje. Zdravje se ji vrača na boljše in je že bolnišnico zapustila, kar ji tudi mi iz srca želimo.

Poročevalec.

Joliet, Ill.

Centjeno uredništvo: — Prosim, da bi dovolili nekoliko prostora v vašem listu. V nedeljo popoldne dne 2. marca so imeli Korajžni fantje "Jolly Boys" svojo letno sejo, katere so se udeležili člani v obilnem številu. V urad za tekoče leto so bili izvoljeni sledeči: Predsednik Anton Russ, tajnik in zapisnikar Albin Jurečič, blagajnik Anton Škull, prvi nadzornik in urednik odborov Žogoigralec John Živetz, drugi nadzornik Martin Jurečič, vrata Louis Platininc. To društvo je bil pred kratkim ustanovljeno po naših domačih fantih in dobro napreduje. Namen tega kluba je, držati domače fante skupaj prirediti od časa do časa fantovske zabave in na iste vabiti vse prijatelje naše mladine.

Obenem igrajo tudi baseball. Na pušni večer so imeli člani društva jako prijetno zabavo, katere so se udeležili skoraj vsi naši fantje.

Pozdravljam vse naročnike in prijatelje lista Edinosti. Albin Jurečič, tajnik.

Pueblo, Colo.

Nastopili smo postni čas, čas pokore in zatajevanja. S prižnic se je nam prečitalo pred zadnjo nedeljo postni oglas naših nadpastirjev na vernike. Dolžnost nas kot katoličanov je, se teh lepih postnih naukov naših višjih cerkvenih pastirjev držimo. Ker dajemo času veselja več kakor mu gre, dajmo tudi času pokore in zatajevanja kar mu gre. Zato obiskujemo pridno postne večerne medtedenske pobožnosti v naših obeh cerkvah vsako sredo in petek večer. Na Bessemerju bodo vodili postne pobožnosti naš preč. g. župnik Father Ciril O. S. B. v slovenskem jeziku. V Grovu pa bodo vodili pobožnosti č. g. pomožni župnik Father Innocent O. S. B. v angleščini. Naši marljivi cerkveni pevci so si za postni čas razdelili petje ta kole: Vsa sredo bodo popevali člani dr. Najsv. Imena pri večerni pobožnosti. V petek večer pa bodo oskrbovale petje na koru članice Marijine družbe. V nedeljo večer pa bo pel mešani zbor. Tako se bo povečevalo postne cerkvene pobožnosti na najlepši način. Rojaki Slovenci udeležujte se lepih postnih pobožnosti.

V ponedeljek dne 3. marca sta se poročila v naši cerkvi ženin John Gurovich z nevesto Mary Stublar. Dalje sta stopila v zakon tudi ženin J. Perko in nevesta Theresa Ovecka. Novoporočenima paroma vso srečo in božjega blagoslova!

Več naših rojakov je pred zadnjo nedeljo odšlo v Waldenburg, kjer so prisostovali kot člani Kolumbovih Vitezov upeljevanju in sprejemu novih članov.

V naši farni šoli Matere Božje so bili pohvaljeni za mesec februarji kot najboljši učenci in učenke: V osmem razredu prvačite Štefanija Bradich s redom 96.3, Štefanija Merhar z 94.8 in Wm. Karlinger 94.8. — V sedmem razredu sti najboljšje Frances Mehle z redom 89.1 in Rose Petrič z 88.4. — V šestem razredu Joseph Pugel z redom 96. in Mary Kolbezen 94.1. — V petem razredu Martin Kolbezen z 94.3. in Mary Bratina s 94. — V četrtem razredu Violet Mahle z 89 in Anna Kristine s tudi 89. — V tretjem razredu Olga Lovšin s 97. in Edmund Kolar z 90. — V prvem razredu pa prvači Anton Golob z 81 odstotki. Poročevalec.

Leadville, Colo.

Naša cerkev sv. Jožefa je dobila te dni lepi Križev pot, ki ga je nam podaril dobrodušni Rev. Father Nemetz duhovni voditelj sirotišnice sv. Klare v Denverju. Vsa fara je velikodušnemu darovalcu za lepi dar hvaležna.

Sedanji red v naši cerkvi je določen kakor sledi: Vsa nedeljo je prva maša ob 8:30 zjutraj. Druga maša ob 10. uri. Ob delavnikih je vsak dan sv. maša ob 8. uri. Krsti ob nedeljah so določeni ob treh popoldne. V postnem času bomo imeli pobožnosti vsako sredo in petek večer, kakor tudi v nedeljo večer ob pol 8. uri. Vsi verniki so najljubše neje vabljeni, da se pobožnosti v obilnem številu udeležujejo.

Poročila sta se Frank Mesojedec iz Palisade in Mary Šimc iz Leadville. Bilo srečno!

Tony Sodič, ki je bil dalj časa bolan se je te dni že vrnil zdrav na svoje delo.

Rojak Frank Stibernik, ki je bil zadnje dni resno obolen je na potu okrevanja in bo zdrav v par dneh.

(Dalje na 3. strani.)

Socialna Razmotrivanja

REFORMA POSAMEZNIKOV.

Ravninski:
(Konec.)

Je pač človeško srce kadar se udinja mamonu le večna dirka, da si pridobi bogastva in slave, in tudi če v tem pogine. In če je pa moderno, da zavrzje vero v Boga, da večnosti ni, namen človekov je zgolj materiali in avtoritete za dejanja ni, potem je nespamet krotiti svoje strasti, in postati dober član človeške družbe. Vlade delajo postave za postavno zakon na zakon, in mnogo naravnost krivičnih. — Toda vsak človek nosi v sebi zakon vesti, ki je položen že od Stvarnika v dušo, in ta je: "Varuj se hudega, delaj dobro!" In kar je rekel naš veliki reformator Dr. Jan. Ev. Krek: "Kje in kdo ima lepše načelo, kakor je krščansko: Kar nočeš, da bi kdo tebi storil, tega tudi ti drugim ne stori!" V tem načelu je zapopaden ves socializem. — Da izogibajmo se tam, kjer bi imel zavoljo nas bližnji krivico trpeti. Dokler ne bomo sami sebe prenovili v Kristusovih naukih, zaman pričakujemo boljših razmer. "Ljubi svoje-ga Boga iz vsega svojega srca, bližnjega, pa kakor sama-sebe, in rekel Kristus in v tem nauku so zapopadene vse postave in preroki!" Dokler ne bomo v svojih soljudeh videli brate in sestre z enakimi pravicami za življenje kot sebi, ne bo rešeno pravično socialno vprašanje. Le kadar bo bližnjega bridkost, tvoja žalost, bližnjega veselje, tvoja sreča, takrat bo solnce boljših časov ogravelo vse človeštvo. Smo kristjani imenovani po Kristusu, toda samo žali Bog

velikokrat je samo njegovo ime na nas, naš duh, pa daleč od Kristusa. — Ako iščemo vzorov, ki bi nas navdušili ne bomo našli višjega, kakor je v njem. "V tem bodo spoznali, da ste moji učenci, da se ljubite med seboj!" Kje je danes, še kaj iste velike ljubezni, ki je zavladala med prvimi kristjani? Vsi za enega, eden za vse. Spoznavajmo, da nas veže zapoved ljubezni. Ne z sovraštvo, napuhom, častiteljnostjo, razkošnim bogastvom, jezo in zavistjo, ne bomo stori in ozdravili ran, ki so kakor gobe, po dežju, vzrasle na vesoljnem človeštvu, ampak zdravila za to bolezen rabimo na mesto, da sovražimo, da ljubimo, namesto napuha častiteljnosti skušajmo postati kakor je Kristus s svojim zgledom pokazal, kdor je prvi, naj bo služabnik vseh, na mesto razkošnosti naj vlada skromnost, na mesto jeze, in zavisti, prizanesljivost in potrpežljivost, pred očmi pa naj bo misel, da za vsako svoje dejanje, bo treba dati Stvarniku odgovor. Kdor ima bogastvo, naj ga skuša porabiti v korist revnim in njem naj gleda vedno od Boga ustvarjenega svojega brata in ako bomo spolnjevali to, socialno vprašanje bo rešeno. Naj slede za zaključek besede že omenjenega Dr. Jan. Ev. Krega: "Bratje in sestre smo vsi ljudje na zemlji med seboj. — In podpirati se moramo, da o mikanci pomagajo neomikancem, bogatejši revežem; da smo si vsi zvesti v medsebojni obljubi, da vse veže sladka vez prave ljubezni.

IZ SLOV. NASELBIN.

Naš znani rojak Joe Pešo iz Ibexa je te dni obolel, kateremu želimo najhitrejšega okrevanja! Gospa Štoklja je zopet prijadrala s svojo barko v naše kraje. Radodarna kot vedno, je zopet podelila dvem svoje darove za spomin. Najprvo se je stavila na 710 Elm St. pri družini Mr. in Mrs. T. Seme in jima pustila brhko hčerko. — Od tukaj pa ni vedela kam bi jo mahnila. Naprej je mislila iti, pa so številke šle po hišah vedno višje. "Nič nazaj jo mahnem" in res na 402 Elm street pri družini Mr. in Mrs. Martina Škala ostane in potrka na vrata. Komaj so ji voščili dober dan, že jim izroči čvrsto hčerko in odide. Predno je seveda odšla je naselbini voščila vse dobro in zaklicala do svidenja.

Poročevalec.

Forest City, Pa.

Cenjeni urednik: — Že dolgo se nisem oglasil, tako, da je zadnje dni že neka dopisnica v ženskem kornjerju malo pogodrnjala, kje se nahajam. Well, ker ravno ni velikih posebnosti zato se nisem oglasil. Te dni sem z zanimanjem čital razpravo v tukajšnjem listu odkod je naše mesto dobilo ime Forest City. Kot razvidno z razprave dotičnega člankarja naša naselbina oz. naše mesto ni še posebno staro. Pisec omenja da leta 1864 je njegov oče prišel v te kraje, kjer je začel sekati les v takrat še zaraščanem gozdu po tej okolici. Tedaj so imenovali "Forest of the wilderness." Prvi poštni urad v tej okolici je bil na Carbondale. Pošta mojega očeta je nosila vedno naslov: Carbondale, Forest Mills. pravi člankar. "Zgodaj v letu 1865. so prišli v te kraje še drugi s konji, s katerimi so prevažali les. Moj oče je imel tudi več parov volov, s katerimi je vlečil blode in druga težka dela o-

pravljaj. Nekega večera sem slišal, kot mlad fantek, ki so debatirali o raznih stvareh. Na vrsto je prišlo tudi ime za naše mesto. Neki Webb ali Blake je sugestiral, da se naj imenuje Forest City. Drugi so ugovarjali, kajti tedaj so bile tukaj še le dve lesene hiše. S smehom so povdarjali, komu naj damo ime "city." Neki drugi pa je predlagal, da naj ostane ime Forest Mills. Tudi temu se je oporekalo, da Mills ne more biti, ker je tedaj ena sama lesna žaga. O Božiču leta 1865. pa je začela prihajati pošta na Webba in Blake-a naslovljena Forest City. To je bilo prvokrat, da sem videl zapisano ime Forest City. Ime se je prijelo in v letu 1866. je vsa pošta začela prihajati na naslov Forest City. Tako torej se je začelo naše mesto imenovati Forest City. Tako piše člankar torej o imenu našega mesta. Posnel sem to in uvrstil v moj dopis, ker bo morda marsikaterega tukajšnjega Slovenca zanimalo.

Nesreče se tudi v naši naselbini jako pogosto pojavljajo ena za drugo. Dne 5. marca se je v tukajšnjih premogokopih kar šest ponesrečb pripetilo. Med temi je tudi nekaj Slovencev. Rojak Lawrence Kotar se je precej pobil na desni roki. John Polenšek se je nevarno ranil na desnem kolku in se nahaja v bolnišnici. M. Tomsich se je ponesrečil pri mehnični lopati. Udarila ga je neka stvar po zobeh in mu izbila dva. William Rozina je dobil poškodbe nad levim očesom. James Kilpatrick se je pobil na glavi. Tomaž Murnock si je zlomil neko kost v levi rami. Walter McCann pa se je hudo poškodoval na prstu. Tako človek ne ve ne ure ne dneva, kaj ga doleti.

Društvo Zvon je imelo predzadnji pondeljek v svoji dvorani zabavo, katere se je veliko udeležencev udeležilo. Prireditelji so z vspehom vsestransko zadovoljni.

Poročevalec.

RAZNOTEROSTI.

Prevoz zlata v aeroplanu.
Pred nedavnim je prišel v Francijo iz Anglije aeroplan, ki je bil natovorjen z zlatom. Tovor je sestojal iz 12 zabojev, ki so tehtali skupaj 557 kg. Vrednost je znašala 6-700.000 frankov. Medtem so to pot prvič zaupali tako dragocen tovor avijonu. To zlato je bilo poslano od neke angleške banke Švicarskemu bančnemu društvu v Baselu po posredovanju neke pariške banke, ki ga je prišla iskat na letališče z avtomobilom, ga z njim prepeljala v Pariz in nato po železnici poslala v Švico.

Rusko žito v Turčiji.

Predsednik turške vladne komisije za nakup žita, ki se nahaja sedaj v Sebastopolju, je izjavil, da je rusko žito izpodrinilo v Turčiji ameriško in avstralsko žito. Kakovost ruskega žita je odlična in je rusko žito tudi ceneje nego ameriško.

Albanija ponuja prestol italijanskemu vojvodu.

Rimska agentura javlja, da je albanska konstituenta z večino glasov ponudila prestol ital. vojvodu D'Aosta.

Habsburžani in madžarsko dijaštvo.

Pred nekaj dnevi se je vršil v Budimpešti kongres visokoškolskega dijaštva. Med zadnje soto se je nepričakovano pojavil Habsburžan Jožef Franc, sin nadvojvode Jožefa in je prinesel zbranim študentom pozdrav svojega očeta. Nadvojvoda Jožef je napisal študentom pismo, da bi rad pomagal madžarski vseučiliški mladini, pa baje nima sredstev. Zato pošilja madžarskemu dijaštvu vsaj briljantni diadem, družinski spomin. Vrednost diadema se ceni na več milijard madžarskih kron.

Dvajsetletnica rusko-japonske vojne.

Ta teden je minulo dvajset let, kar je izbruhnila vojna med orjaško Rusijo in takrat še malo Japonsko. Šlo je za moč na Daljnem vzhodu. Rusija je zasedla Mandžurijo, si najela od Kitajske trdnjavo Port Arthur in se pripravljala da zasede polotok Korejo. S tem je postal konflikt med Rusijo in Japonsko neizogiben. Rusija je preveč podcenjevala vojaško silo in vztrajnost Japonske. Ruska vojska pod poveljstvom generala Kurapatkina je bila poražena pri Liaojanu. Zmagoviti japonski

general je bil Ojama. Ruska armada se je umaknila proti Mukdenu, kjer je prišlo do odločilne, 14 dni trajajoče bitke. — Tudi nezavzetni Port Arthur, ki ga je branil general Stoessel, je padel. — Rusija je bila prisiljena skleniti mir, ki je bil podpisan v avgustu 1905. in s katerim je izgubila Port Arthur vpliv na Korejo in otok Sahalin.

Ne, če se da pomagati.

V Arkansasu so zemljemirici določevali novo mejo med državama Arkansas in Missouri. V tistem času, pa je divjala malarija v Arkansasu. Neki mali farmar, ki je bil dotlej še pod državo Missouri, je ostro protestiral proti zemljemercem, ki so odmerili, gotovi kos zemlje, da bi odtedaj naprej spadal pod državo Arkansas. Za svoj argument je imel krepek ugovor. Rekel je zemljemercem: "Ali mislite, da sem neumen, da bom šel ravno sedaj pod državo Arkansas, ko tam na debelo malarija kosi, ko ljudje mrjejo. Počakajte, da vsaj ta bolezen pojenja, potem pa pridite in spreminite mejo!"

Kal nad Kanalom.

Naš občinski tajnik je javil svoj odstop radi premajhne plače: prišlo mu je 9 lir na dan.

Novo orožje.

Po poročilih Agence Furnier iz Pariza je neki francoski častnik iznašel novo strojno puško, ki radi majhne teže in svoje priročnosti predstavlja naravnost sšrahovito orožje.

Se jim ni dobro izplačalo.

Sycamore, Ill. — Včeraj so tukaj razstrelili pošno okloppo blagajno nepoznani zlikovci. Mislili so, da bodo prišli do velikih svot denarja, toda zelo so se motili. Ko so delc dovršili so našli v blagajni komaj za 50 dolarjev poštne znamk, kar je bilo vse, s čemer so se okoristili s svojim drznim ulomom.

— Na Lipskem se te dni vrši velika industrijska razstava, na kateri so reprezentirani vsi izdelki, ki se jih izdeluje v Nemčiji. Na razstavi je veliko število tujih gostov iz tujih držav. — Grčija se po zadnjih poročilih bliža novim preobratom. Venizelos bo zapustil Grško in odide v Švico. Premier Kafandris je rezigniral. Armadno poveljstvo je proti dinastiji in je za upostavitev republike.

Japonski policisti na stavki.

Tokio. — V mestu Takasaki so odšli vsi policisti na stavko radi premale plače, ki so jo prejeli za opravljanje svoje službe. Skupno število policajev je 20.

Španski vojniki se uprli.

London. — Iz Malaga na Španskem se poroča, da se je uprl oddelek vojaštva. Vojaki na svojo roko plenijo po okoli. Večji oddelek vladi udanega vojaštva je na poti, da polovi in razoroži uporne vojake.

Radio slušalniki za bolnike.

Omaha, Nebr. — V tukajšnji Lord Lister bolnišnici je dalo ravnateljstvo napeljati v vse sobe radio žice in slušalnike za bolnike. Tako bodo bolniki v bolnišnici tudi deležni raznih koncertov, govorov, petja in radio novic.

Angleško - ruska konferenca.

Pariz. — Poroča se, da se bo vršila prve dni v mesecu aprilu medsebojna konferenca med Anglijo in Rusijo v Londonu. Razpravljalo se bo radi raznih trgovskih pogodb.

Angleško delavstvo postaja nemirno.

London. — Kljub temu, da je na površju vlade delavska vlada postajajo delavske razmere v deželi čezdalje bolj neznosne. Po več krajih pričakujejo nemirov.

Veselite se vdrgnenja s **PAIN-EXPELLER-JEM.** Po trdnem dnevnem delu si nadrgnite roke, noge in hrbet. Človek, ki dela z mišicami, ne sme biti bolan. Urite se vedno. Poskušajte vdrgnenje s Pain-Expellerjem. Pain Expeller ohranja zdrave ljudi pri zdravju! 35 in 70c. Steklenica v lekarnah **F. AD. RICHTER & CO.** 104-114 St. 4th St., Brooklyn, N.Y.

PISMO IZ SLOVENIJE. (Nadaljevanje s 1. strani.)

ložen. Skeptiki in pesimisti celo menijo, da je Radič zopet enkrat vso javnost prav lepo potegnil, Radič se rad zaleti in tudi veliko govori rad, zato skoro nikdar ni mogoče vedeti, kaj v resnici namerava. Poročila iz Belgrada pa poročajo, da je Radič s Pašičem v zvezi in da bo nadaljeval politiko abstinence zato, da vlada ložje dobi večino za italijansko-jugoslovanski sporazum.

S hrvaškim vprašanjem je v tesni zvezi osnovanje "opozicijskega bloka." Ta blok kujejo demokrati vodja Davidovič, Slovenec Korošec in bosanski musliman Spaho. Ti vodilni politiki treh različnih struj imajo menda sledeči program: S skupnim nastopom hočejo najprvo strmoglaviti staro in osnovati novo vlado. Ta nova vlada bi imela ustaviti započeto parcelacijo (upravno razdelitev) države in odpraviti pogubonosni in škodljivi centralizem, nato bi razpisali volitve za revizionistično skupščino. Ta naj bi sprejela revizijo vidovdanske ustave in preuredila državo na federalistični podlagi.

Tako je torej naše najnovije politično življenje: povsod nezadovoljnost in negotovost, povsod vre in vse se pripravlja, da započne odločilen boj proti belgrajski korupciji in radikalnemu režimu. Žilavi radikali ne bodo sicer precej odložili orožja, ampak bodo poskusili vse, da se še nadalje obdrže na vladi. V parlamentarnem boju so radikalni voditelji mojstri in morda se jim posreči, da zaenkrat zlomijo nevarno ost, s katero prete opozicijskinci. Gotovo pa je da čakajo našo državo novi in morebitni prav težki notranji boji.

Prijetna ženska.

"Kaj tvoja soproga je bolna? Nevarno?"
"Ne, nevarno je samo, če je zdrava!"

KAKŠNA PRAVILA IMA VAŠE DRUŠTVO?

Takšne kaj ne, kakršne ste na letni seji sprejeli **KAM JIH BOSTE DALI PA TISKATI?**

Ste že tudi to odločili?

AKO ŠE NISTE, tedaj pišite nam pe ceno.

NAŠA TISKARNA

izdeluje tiskarska dela lično in točno. Že na stotine slovenskih in hrvaških društev smo zadovoljili in zakaj ne bi še Vas?

Vsem cenjenim društvom se priporočamo, za vsakovrstne tiskovine, kot pisemski papir in kuverte z naslovi v vseh velikostih in različnih barvah.

Prav tako se priporočamo tudi posameznikom, trgovcem in obrtnikom, da se spomnijo nas, kadar potrebujejo kako tiskarsko delo.

Zmerno ceno, lično in točno narejeno delo jamčimo vsakomur!

TRGOVCI IN OBRTNIKI

ALI ŽE VESTE?

da ni businessa, če se ne oglašate. Kako naj ljudje pridejo k vam, če ne vedo za Vas? Poslužite se v tem oziru lista

EDINOST

ki zahaja v vse slovenske naselbine v Ameriki. Vsak katoliški Slovenec ga čita in je nanj naročen.

Oglašanje v našem listu je uspešno. Poskusite in prepričajte se!

Enako se priporočamo tudi cenjenim društvom, da se ob priliki prireditve spomnijo na naš list in objavijo v njem svoj oglas, ki jim bo mnogo koristil.

Vsa naročila pošiljajte na:

TISKOVNO DRUŽBO EDINOST

1849 W. 22nd St.

Chicago, Ill.

Prejeli smo

krasno lepo vezane

ZGODBE SV. PISMA

stare in nove zaveze, vezane v dva jako lepa zvezka. Platnice so okrašene z lepimi zlatimi črkami in okraski, da sti knjigi v resnici okrasek tudi za vsako knjižnico.

Oba zvezka skupaj staneta s poštnino \$10.00. Ker smo jih prejeli le omejeno število priporočamo vsem tistim, ki bi jih radi, da takoj pišejo po nje.

V ZALOGI IMAMO

tudi "SLOVENSKE GOFFINE", brošura stane \$1.50
Vezena v lepo knjigo stanejo.....\$ 2.00

PESMI

za postni in velikonočni čas:

Hladnik. Deset postnih pesmi, za mešan sbor.....25c
Hribar. Postni in velikonočni napevi, za mešan sbor.....95c
Sattner, p. Hugolin. Postne pesmi, za mešani zbor, partitura 50c, glasovi.....15c

Naročilo pošljite na:

KNJIGARNA EDINOST

1849 W. 22nd STREET,

CHICAGO, ILL.

Sledovi medvedjih krempļjev.

Prevel P. Blanko Kavčič, O. F. M.

XVII.

Hitro sta drsela čolna po brzih valovih deročega Meskuosinga celi dan proti zahodu. Potrebno je bilo močne in izvežbane roke, da so se obvarovali nasedenja v raznih plitvinah in bregovih premnogih otokov in Petrove sanje o brezdelnem in veselem diru po hitečih valovih so se kmalu razblinile v nič. Ko se je zvečerilo, je z vso resnostjo trdil, da mu je vendarle ljubše veslati po jezeru, kakor pa ravnati čoln po brzinah hitre in hinavske reke. "Star grešnik sem, ako ni bilo to najtežje delo, ki sem ga izvršil, odkar smo na potu, "trdil je ves utrujen, ko je voditelj dal znamenje, da naj pristanejo ob nekem gozdnatem otoku.

"Kakšno je pa bilo vendar to delo?" vpraša v šali misijonar, ki je bil s Jolietom v istem čolnu, kakor Peter. "Saj smo se enostavno prepustili toku reke."

"To pač, a nismo se smeli prepustiti sili njene brzine," odgovori Peter. "Voda nas bi lahko zanesla na pesek, od katerega se potem odbije kakor kroglja od hrasta. Ako smo pa enkrat na pesku, potem bomo pa tudi obsedeli."

"Ali mislite, da je hitrina reke še tako enakomerna, kakor je bila danes zjutraj pri odhodu?" vpraša misijonar Joliet.

"Ko bo odgovoril Peter, bom povedal svoje misli, ker sem ravno o tem razmišljal," pravi Joliet.

"No, Peter, kaj mislite vi?" vpraša jezuit tega.

"Ker sieur Joliet pravi, da je že razmišljal o tem, prepustim odgovor njemu."

"Ne, ne, najprej moram slišati vaše mnenje."

"Ne povem rad svojih misli o kraju ali o stvari, katere nisem že večkrat videl, ali o katerih nisem gotov."

"Potem pa dovolite, da odgovorim sam na svoje vprašanje," se vmeša pater. "Medtem ko sta vidva delala svoje delo, sem imel časa dovolj to opazovati. Zdi se mi, da je od poldne brzina precej pojenjala. Bregovje je manj strmo in gozd je gostejši. Za jutri prerokujem lažje delo."

"Popolnoma sem vaših misli, pater, pritrđi Joliet. Peter potegne veslo v čoln, pa pravi Jolietu: "Zdaj pa vem zakaj sem moral celi dan tako trdo delati. Pater je opazoval, Joliet mu je pomagal, potem ni bilo nikogar več, ki bi pomagal ubogemu Petru."

Drugi čoln se je približal. Iz njega zakliče Latoupine: Halo, Peter, danes boste pa morali vi skuhati večerjo. Jaz grem z dečkom iskat usnjenca, (Neko vrst drevesnega lubja, katerega kožo so rabili mesto lanu ali konoplje.) Sami veste, da so se pretekle noči potrgale vse vrvi pri šotorih.

"Pojte se solit!" odvrne Peter, "celi dan sem delal za dva, zdaj naj pa še večerjo kuham." In začel je pripovedovati, vsem, kdor ga je hotel poslušati, kako je Joliet sam priznal, da je namestu, da bi veslal, opazoval tok vode in okolico. Voditelj je sicer priznal, da je delo nekoliko zanemarjal, pa ne iz lenobe, ampak ker je dolžnost voditelja posebno po takih nevarnih in neznanih krajih, da vidi in pretehta vse okoliščine in pazi na varnost svojih sodrugov. Ostali so takoj spoznali resničnost teh besedi, zato so za šalo prekomerno pomilovali Petra zaradi njegove utrujenosti, a v kljub temu je moral kuhati večerjo. A kdo naj pozna človeško srce! Vkljub vsem pritožbam, je bil Peter tega posla vesel, ker je smel vsaj enkrat napraviti

svojo priljubljeno jed, indijansko koruzo in jo pripraviti po svojem lastnem okusu. Marquette in Joliet sta šla ob reki navzdol, da preiščeta otok, Latoupine in Pavel sta veslala na nasprotno obrežje iskat usnjenca, Dorval in Moussart sta postavljala šotore in Peter se je spravil nad kuho. Ko je vzel iz majhne škatulje peščico strtega cedrovega lubja in ga položil na suh kamen, poklekne zraven, vzame iz žepa kresilni kamen in kresalo ter začne kresati, da so se iskre kar usipale. Kmalu se je razdrobljeno lubje unelo, pričelo je tleti in ko je Peter začel še pihati in je priložil suhljadi, je kmalu plapolal ogenj pod bakrenim kotlom. Tak kotel je bila prava dragocenost za potnike, ker le malo potnikov in lovcev si ga je moglo omisliti. Vendar je pa Peter trdil, da v njem kuhana koruza pi nikdar tako dobra, kakor ona, ki jo pripravijo Indijanci na ta način, da skuhamo vodo v leseni posodi, katero obdajo z razbeljenimi kamni. Pač pa je bilo delo s kotlom enostavnejše, zato se je tudi Peter vdal v to novotarijo, kakor je imel navado reči. V kuhajočo vodo je dal masti in velike kose jelenovega mesa. Potem je primešal gotovo količino koruzne moke in vse skupaj začinil s suhim žajbeljem in soljo.

Med tem sta Latoupine in Pavel iskala usnjenca. Ker pa ta les ne raste na močvirni zemlji ob reki, sta morala iti globokeje v gozd, kakor po navadi.

"Drži se mene," opominja Latoupine, "ker bo kmalu temno."

"Vidim neko grmičevje na onile pečini," pravi Pavel. "Počakajte, da vidim kaj za en les je," in pri tem pokaže na skalnat rob, ki se je razprostiral vspeoredno ob reki.

Ne hodi sam, dečko!"

"Bojim se, da vi ne boste mogli plezati po skali navzgor," odgovori Pavel, oprijel se je nekega grmička in začel je plezati po strmi steni. Na sredi pota mu pa spodrsne. Da bi se obvaroval padca, skoči urno kakor veverica na vejo bližnjega drevesa.

"Dober skok," pohvali ga spodaj Latoupine.

Toda drevo je bilo za dečkovo težo prešibko, začelo se je kriviti proti zemlji in se je zlomilo ravno v tistem trenutku, ko je deček z nogama dosegel tla.

"Kakšno drevo je to?" vpraša deček, medtem ko se je motal izpod vejčva, ki je padlo nanj.

"Ha, ha, ha!" smeje se njegov tovariš. "Lep poznavalec dreves si mi ti. Hoče biti lovec, odkriti nove dežele, in ne vem kaj še, pa še usnjenca ne loči od navadne smreke."

"Potem je pa to največji usnjenčev grm, kar sem jih doslej videl," odgovori Pavel, "saj je celo drevo. A zakaj se mi smeje? Vi ste starejši lovec, kakor jaz, pa ga tudi niste videli."

"Priznam, Pavel, da bi ga bil moral videti, ali kakor ti, tako sem iskal tudi jaz grm, ne pa drevesa. Kakor vidiš, prihajamo v čudno deželo, kjer grmovje zraste v drevo. Ako bi bilo spomladi ali jeseni, nobeden od naju se ne bi bil zmotil. Sedaj pa na delo. Omajiva drevo, predno nastane noč."

Ob začetku pomladi, predno listje požene, je usnjenec pokrit s pahljačami svetlorumenih, lijestih cvetov. Jeseni se pa pokaže rdečkast, podolgovat sad, po katerem se drevo na prvi pogled razlikuje od drugih grmov. Tanke, rmenkaste vejice se silno rade lomijo, celo debele veje so bolj krhke, kakor drugih dreves; ali koža je voljna in močna, da se jo more porabiti za vrvi, loke in vrvice za ribolov. Tudi za pletenje košaric so jo mnogo rabili. Sploh Indijanci in lovci so bili v uporabi te kože zelo iznajdljivi.

"Zopet nič," zagodrnja Latoupine nejevoljno, ko je položil svoj sveženj v bližino svetlega taborišnega ognja. "Slabo sva jo zadela, moj mali! Samo neporabno kožo sva prinesla. Niti vejice usnjenca ni vmes." To spoznanje je Latoupine zelo ozlovoljilo in ponižalo.

UGANKE.

Ker iz daljnih krajev ne pridejo rešitve ugank pravočasno nazaj za drugi teden. Zato smo sklenili dati tudi oddaljenim naselbinam priliko do te zabave s tem, da bomo objavili dve uganke vsaki prvi in drugi terek v mesecu. Tako bodo imeli reševalci uganke časa dva tedna za uganiti uganke.

Danes prinašamo dve uganke. Prvo števil 1. je postavila na kornor Miss Frances Kerhin iz West Allis, Wis. — Drugo števil 2. pa je poslala za na kornor Miss Pauline Marinčič iz North Chicago, Ill.

1. Sem čudna žival — pa ustrašit se me nikar — lase imam — glave ne — hrbet i-

mam — trebuha ne — roke imam — nog ne? — Kaj je to?

2. Kaj je v zraku — v ognju in vodi pa ne? — Kaj je to?

Uganke v števil 32. so pravilno uganili: Paulina Marinčič, North Chicago, Ill. Frances Kerhin, West Allis, Wis. Mary Kolar, Keewatin, Minn. M. Thomas, Pueblo, Colo. Terezija Fear, Pueblo, Colo. Eva Ponikvar, Cleveland, O. Malley Perovšek, Willard, Wis. John Rejc, Leask Sask, Canada. Drugi štirje pa niso imeli sreče z ugibanjem. Pravilna rešitev uganke v števil 32. je: TEDEN.

ŠIRITE LIST EDINOST

MALI OGLASI.

DR. J. V. ŽUPNIK
Zobozdravnik

6131 St. Clair Ave.
CLEVELAND, OHIO.

Urud nad banko v
Knausovi hiši. Sem že
9 let v tej stroki.

Phone:
Randolph 7416
Princeton 2402 R.

RADA BI ZVEDELA

za mojo sestro Nežo Mabešek (rojena Oražem). Slišala sem, da se nahaja v okolici Pueblo, Colorado. Ze 20 let mi ni pisala. Ako se mi sama zgleda, ji podarim \$20. Če mi pa kdo drugi naznani kje se nahaja mu bom pa hvaležna: Naznani se naj na:

FRANCES LOUŠIN,
SOUDAN, MINN.
(3-11-12.)

ANDREW BATTISTIG
General Contractor

and Builder
1901 W. 22nd St.
CHICAGO, ILL.
Phone Roosevelt 8766.

Prezvamem vsakovrstno zidarsko delo. Zidam nove hiše in stare popravljam, kakor tudi vsa druga stavbinska dela. Vsem se toplo priporočam.

(4-15.)

DELO BOBI

pri poštemu farmerju, pošteno dekle ali pa vdova z enim otrokom. Katero vesele hišna opravila in biti služkinjo, naj mi sporoči na naslov:

PETER RESEK
R. D. 48.
GREENVILLE, PA.
(3-11-12.)

— Ako nisi zadnji mesec nič naredil za katoliški tisek, stori nekaj tekom meseca marca, predno se zaključí kampanja.

MARY SLUGA
IZUČENA BABICA

1858 — West 22nd Street.

Phone:
Canal 5793

Se priporeča Slovenkam zlasti Prekmurskim Slovenkam za pomoč pri porodih.

J. KOSMACH

1804 W. 22nd St. Chicago, Ill.
Rojakom se priporočam pri nakupu raznih

BARV. VARNIŠEV, ŽELEZ
IA. KLJUČAVNIC IN
STEKLA.

Naiboliše delo, najnižje cene. Prezvamem barvanje hiš zunaj in znotraj. Pokladam stenski papir.

LOUIS STRITAR

2018 WEST 21st PLACE

Prevaža pohištva — premog — les — in vse kar spada v prevažalno obrt. Pokličite ga po telefonu!

Phone Roosevelt: 8221

NAZNANILO!

Rojakom Slovincem naznanjam, da sem pričel na svojo roko mizarsko in tesarsko obrt. Sprejemam nova, kakor tudi dela za popravilo. Barvam hiše znotraj in odzunaj. Varnišam in vsa druga dela spadajoča v to obrt. Rojakom se priporočam v naklonjenost!

FRANK MARLEY

2300 — So. Hoyne Ave.
CHICAGO, ILL.

Phone: Canal 2115.

AKO STE TUDI VI

med onimi rojaki, ki so namenjeni v stari kraj na pomlad, je v Vašo korist, da pišete naši tvrdki za pojasnila in ji poverite vse tozadevne posle. To bo za Vas pomenilo najboljšo postrežbo, zaradi katere je naša tvrdka splošno znana in priporočana! Imejte to na umu!

RAVNO TAKO JE V VAŠO KORIST, ako nam poverite vse posle, ki so v zvezi z dobavo Vaših sodrugov in prijateljev iz starega kraja. Naša tvrdka vam bo izdelala potrebne izjave (affidavite), poslala karto, nudila pomoč ob prihodu v New York itd., kakor je to storila že za številne druge rojake, od katerih so se mnogi javno zahvalili za točno postrežbo! —

::: Pošiljanje denarja. :::

Naša banka ima svoje lastne zveze z pošto in zanesljivimi bankami v starem kraju in naše pošiljatve so dostavljene prejemu na dom ali zadnjo pošto brez vsakega odbitka. Naše cene so vedno med najnižjimi.

Vse pošiljatve se nakažejo po cenah onega dne, ko mi sprejememo denar.

Denar pošiljamo ali po pošti, ali potom brzojavnega pisma, ali pa direktnem brzojavu.

Mi pošiljamo dolarje v Jugoslavijo in druge dežele po pošti in brzojavno.

Za obilna naročila se Vam priporoča

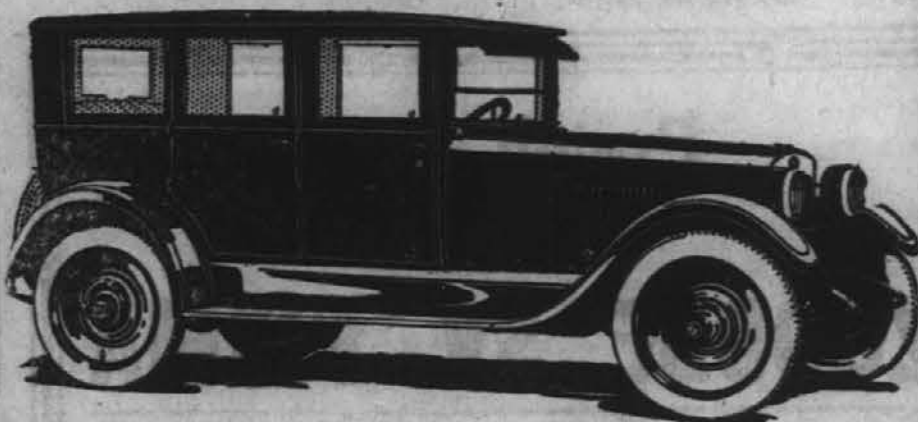
SLOVENSKA BANKA

Zakrajsek & Cesark

70 — 9th AVE.,

NEW YORK, N. Y.

SPOMLAD JE TUKAJ!

Lepi "COLUMBIA SIX" pa tudi!

SLOVENCEM V CHICAGO IN OKOLICI!

Naznanjamo, da smo otvorili prvovrstno trgovino z avtomobili. Predvsem vam povemo, da prodajamo najboljše avtomobile, ki jih je mogoče kupiti za denar. Ti so "COLUMBIA SIX" avtomobili.

Prodajamo tudi že rabljene avtomobile najnovejših modelov vsake vrste, za katere damo isto jamstvo kot popolnoma nove.

Mi umivamo, čistimo, poliramo avtomobile po najnižjih cenah. Naša garaža je odprta noč in dan!

Naša prvovrstna popravilovalnica avtomobilov je vam na razpolago vsaki čas. Imejte nas v svojem spominu!

Kot Slovenec se vsem najlepše priporočam za vse slučaje.

CICERO AUTO LAUNDRY & SALES

STEVE CIGAN & CO.

5335—37 WEST 25th STREET, CICERO, ILL.
Phone: Cicero 8284

Rojakom izven Chicago, ki želijo naročiti kaj po pošti dostavljamo točno in hitro vsako vrstne avtomobilske izdelke.